

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/29/2020
Identifikačné číslo spisu:	3109229979
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3109229979.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. O., Z. B. X.Í. X, XXX XX B., Č. L., zastúpenej JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou so sídlom Nám. Sv. Anny 7269/20A, 911 01 Trenčín, proti žalovanému R. L., Z. V. XXX/XX, XXX XX X. I. O., zastúpenému Mgr. Petrou Hrubovou, advokátkou so sídlom Mierové námestie 93, 019 01 Ilava, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 21C/239/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. marca 2019 sp. zn. 17Co/295/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. mája 2018 č. k. 21C/239/2009-365 zrušil podielové spoluvlastníctvo strán k predmetnému rodinnému domu a pozemkom. Podiel domu a pozemkov žalobkyne prikázal do vlastníctva žalovaného. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 11.802,01 €, a to do 6 mesiacov po právoplatnosti tohto rozsudku. Vzájomný návrh žalovaného zamietol. Žalobkyni priznal náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie rozhodol opäť potom, čo bol jeho prvý rozsudok odvolacím súdom zrušený. Uviedol, že spôsob vyporiadania a rovnako spoluvlastnícke podiely strán sporu sporné neboli a spornou zostala výška sumy, ktorú má žalovaný na výplatu získaného podielu žalobkyni zaplatiť. Pri určení ich hodnoty súd vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Antona Filína, znalca ustanoveného súdom. Pri posudzovaní vzájomného návrhu žalovaného, uplatneného v rámci tzv. širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva, titulom vložených investícií, sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou premlčania, vznesenou žalobkyňou. Z vykonaného dokazovania výsluchom strán sporu mal za to, že žalobkyňa síce v konkrétnom čase mala vedomosť o tom, že sa bude realizovať nadstavba rodinného domu, nemala ale konkrétne informácie o jej rozsahu a hodnote. Nemožno preto podľa súdu prvej inštancie konštatovať, že nadstavba sa realizovala so súhlasom, hoci konkludentným, žalobkyne. V prípade týchto investícií začala plynúť premlčacia doba zánikom podielového spoluvlastníctva

žalovaného a žalobkyne, k čomu došlo v r. 2004, po tom, ako svoj spoluvlastnícky podiel žalovaný previedol na svoje dcéry. Uviedol, že aj keď presný deň zániku podielového spoluvlastníctva súd nezistil, týmto dňom začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia voči žalobkyni. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že keby žalovaný uplatnil nárok z takto vložených investícií kvalifikovane už pri začatí tohto konania, urobil by tak po uplynutí uvedenej premlčacej lehoty, nakoľko žaloba bola podaná v roku 2009.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 21. marca 2019 sp. zn. 17Co/295/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 zákona č. 160/2010 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu a menšinový podiel žalobkyne prikázal do vlastníctva žalovaného a rozhodol o tzv. „vyporiadacom podiele“, t.j. o primeranej náhrade za „vyvlastnenie podielu“, pričom o tomto vyporiadacom podiele súd v zmysle zaužívanej právnej praxe vždy rozhoduje samostatným výrokom. Pri určení hodnoty nehnuteľností súd vychádzal zo znaleckého posudku č. 6/2016 súdom ustanoveného súdneho znalca Ing. Antona Filína. Uviedol, že proti stanovenej všeobecnej cene nehnuteľností žalovaný (a to ani v odvolaní) nevzniesol žiadne námietky; jeho výhrady smerovali iba k nezodpovedaniu, resp. nesúhlasu so zodpovedaním otázok uložených znalcovi v bodoch 2 až 3 uznesenia o ustanovení znalca. Odvolací súd sa pritom stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že pri určení vyporiadacieho podielu nebolo možné zohľadniť žalovaným tvrdené vyplatenie sumy 7.918,- Kčs žalobkyni dňa 11. mája 1982, pretože, aj keď medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa takúto sumu od žalovaného obdržala, žalovanému sa podľa odvolacieho súdu v konaní nepodarilo jednoznačne preukázať, že išlo o peniaze za výplatu spoluvlastníckeho podielu žalobkyne. Konštatoval, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalobkyni ako menšinovej spoluvlastníčke zo strany žalovaného bolo oznámené, že má na spoločnej nehnuteľnosti vykonať rozsiahlu investíciu a žalovaný taktiež nepreukázal, že by žalobkyni poskytol možnosť sa pre zamýšľanú investíciu rozhodnúť, či sa k nej vyjadriť. Odvolací súd mal za to, že ak žalobkyňa mala v danom čase vedomosť o tom, že sa bude realizovať nadstavba rodinného domu, avšak nemala zo strany žalovaného konkrétne informácie o rozsahu a hodnote zamýšľanej investície, nemožno konštatovať, že by sa rozsiahla nadstavba na spoločnom rodinnom dome vykonávala s jej súhlasom. Poukázal na skutočnosť, že k zániku podielového spoluvlastníctva medzi žalobkyňou a žalovaným došlo už v roku 2004, kedy žalovaný previedol svoj spoluvlastnícky podiel na svoje dcéry. Najneskôr 31. decembra 2004 tak žalovanému začala plynúť dvojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle ustanovenia § 107 Občianskeho zákonníka. Žalovaný svoj nárok na náhradu za vynaložené investície uplatnil až v priebehu konania vo vyjadrení k návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva 21. septembra 2010, ktorý špecifikoval riadnym vzájomným návrhom dňa 20. novembra 2014, t.j. nepochybne po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia, za investície, realizované pred rokom 2004. Súd prvej inštancie preto podľa odvolacieho súdu rozhodol správne, keď nárok žalovaného uplatnený vzájomnou žalobou ako premlčaný zamietol. Odvolací súd dodáva, že vzhľadom k zániku podielového spoluvlastníctva medzi stranami sporu v roku 2004 by aj za situácie, ak by žalobkyňa súhlasila s nadstavbou rodinného domu, bol nárok žalovaného premlčaný. V takom prípade by mal totiž žalovaný voči žalobkyni majetkové právo investujúceho spoluvlastníka uplatňované voči druhému spoluvlastníkovi podľa § 511 ods. 3, § 137 ods. 1 a § 139 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, ktoré sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pre ktorej počiatok je rozhodujúca doba vynaloženia nákladov na úpravu a údržbu a ktorá taktiež ku dňu uplatnenia vzájomného návrhu už nepochybne uplynula. Pokiaľ sa jedná o ďalšie nároky za vynaložené investície do domu v roku 2007 v sume 3.192,- €, tu podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne konštatoval, že v tejto dobe žalovaný nebol spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a preto nie je možné takýto nárok uplatňovať v rámci tzv. širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

3. Žalovaný podal voči rozsudku odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu, že sa mu postupom súdu odňalo právo na spravodlivý proces ohľadom krátkosti lehoty na predloženie vlastného posudku a tiež z dôvodu, že súd vec nesprávne právne posúdil (§ 421 CSP). Posudok Ing. Filína bol podľa neho urobený v rozpore s otázkami v uznesení súdu prvej inštancie z 8. júla 2015 a tieto rozpory súd v konaní

neodstránil. Nakoľko podľa žalovaného nebol odstránený rozpor medzi položenými otázkami na znalca a obsahom znaleckého posudku, neboli splnené procesné podmienky na vyhlásenie meritórneho rozsudku, čím mu súd svojim nesprávnym postupom znemožnil prístup na uplatnenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Ďalej namietal, že bez náležitého odôvodnenia odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby sa zaoberal aj ďalšími odvolacími dôvodmi. Odvolací súd vôbec nevyriešil námietku, ktorou žalovaný poukazoval, že súd prvej inštancie síce vykonal dôkaz znaleckým posudkom, tento je však podľa neho nezákonný a v rozpore s otázkami položenými súdom v uznesení z 8. júla 2015.

4. Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) predovšetkým nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd následne po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ds. 1 CSP) oprávnená osoba zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Žalovaný vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal dokazovanie a nedostatočne zistený skutkový stav súdmi nižších inštancií, ako aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre

rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/57/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

15. V súvislosti s námietkou žalovaného o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

16. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí vysporiadal s o všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, ako aj s námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní, vyjadril sa aj k nevykonaniu žalovaným navrhovaného dôkazu. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd vychádzali zo znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca. Dokazovanie bolo vykonané v súlade s ustanovením § 185 a nasl. CSP. Odvolací súd sa vysporiadal s námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní týkajúcimi sa znaleckého posudku a s namietaným rozporom s otázkami uvedenými v uznesení súdu prvej inštancie. Odvolací súd uviedol, že žalovaný namieta voči vykonanému znaleckému posudku len nezodpovedanie otázok uložených znalcovi, ktoré sa však týkali žalovaným tvrdenej vyplatenej sumy, ktoré však ničím nepreukázal. Konštatoval, že nijakým spôsobom žalovaný nenamietal určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností, ktorú znalec určil v znaleckom posudku. Jeho výhrady smerovali iba k nezodpovedaniu,

resp. nesúhlasu so zodpovedaním otázok uložených znalcovi v bodoch 2 až 3 uznesenia o ustanovení znalca. Odvolací súd uviedol, prečo súd prvej inštancie nevykonal kontrolný znalecký posudok, pričom mal za to, že vykonanie dokazovania bolo dostatočné. Poukázal na to, že súd prvej inštancie na pojednávaní 4. decembra 2017 po otázkach kladených znalcovi konštatoval, že nedá spracovať dodatok k znaleckému posudku žiadaný žalovaným, nakoľko je podľa neho nadbytočný, keďže otázka, ktorá by mala byť predmetom dodatku, zodpovedaná bola. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a s jeho skutkovými i právnymi závermi.

18. Z uvedeného je teda celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Postup odvolacieho súdu, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

19. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

20. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

21. Najvyšší súd dodáva, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a nedospel k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

23. Žalovaný vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tiež z ustanovenia § 421 CSP z dôvodu, že súd

vec nesprávne právne posúdil, avšak uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu nekonkretizoval príslušným ustanovením.

24. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

25. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku tejto viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

26. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

27. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), a k o aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

28. Nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom vidí žalovaný v nesprávnom posúdení premlčania jeho nároku na investície. Vychádzajúc z obsahu podaného dovolania v zmysle § 124 CSP možno vyvodiť, že žalovaný vyvodzuje prípustnosť jeho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V danom prípade však žalovaný v dovolaní neoznačil rozhodnutie dovolacieho súdu, ktoré by tvorilo ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od právnych záverov ktorého sa odvolací súd mal odkloniť. Jeho dovolacia argumentácia v jednotlivostiach a aj komplexne nedáva podklad pre posúdenie, či skutočne došlo k ním tvrdenému odklonu.

29. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd - so zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalovaného - uvádza, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“

predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

30. Rovnako s prihliadnutím na argumentáciu žalovaného je potrebné uviesť, že pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemožno zahrnúť rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky (2Cdo/56/2017, 6Cdo/79/2017, 3Cdo/165/2018, 4Cdo/7/2018).

31. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2Cdo/167/2017, 3Cdo/235/2016, 5Cdo/13/2018, 7Cdo/114/2018, 8Cdo/78/2017).

32. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ nevysvetlí, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie (nemôže posúdiť, či skutočne došlo k dovolateľom tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikročiť k meritórному dovolaciemu prieskumu.

33. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

34. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.